

Borgerlistens budget 2022-25

- er en markant ny kurs for indbyggerne
i Herning Kommune

i alt forbedres den
borgernære velfærd med
41 mio. i 2022, stigende
til 67 mio. i årene
derefter

Vi holder
skatten i ro

Tilføjer 25 mio. til til
specialklasser og
skoleområdet i 2022,
stigende til 51 mio i
årene derefter.

Sikrer
flere uddannede
pædagoger i
daginstitutionerne

Tilføjer årligt
5 mio til Børne- og
familieområdet

Tilføjer hvert år
10 mio. til handicap,
ældre- og
sundhedsområdet

Vi bruger ikke en
krone af kassen.
Derimod øges
kassebeholdningen
med 50 mio.

Budgettet er
robust. Vi har en
driftreserve
på 20 mio. i 2022

Starter byggeriet
af ny daginstitution i
Hammerum-Gjellerup
allerede i 2022

Borgerlisten viser vejen - det handler om prioritering

BORGERLISTEN

Fokus på kernevelfærd

Baggrund for Borgerlistens budget 2022

Kernevelføerden i Herning Kommune er udsultet. Dette er sket helt ubemærket over mange år.

I perioden 2010 - 2018 & 2020 -2021 (alle år inkl.) har man ikke prisfremskrevet kursuskontoen og kontiene til varekøb og tjenesteydelser. Det betyder, at der nu mangler 122 mio. Det kan for alvor mærkes hos institutionerne, da forbrugerpriserne er steget ca. 17 % siden 2010. Skolernes udgifter til IT-programmer, IT-licenser, skolebøger og kurser er blevet udhulet. De samme problematikker har plejehjemmene og børnehaverne.

Efter kommunalvalget i 2013 vedtog man et såkaldt mulighedskatalog, som bare er et andet ord for besparelser, på 108 millioner.

Fra og med 2015 til og med 2021 fjerner man hvert år 0,3 % af budgettet. Dette svarer til 10 mio., som hvert år bliver pillet ud af den kommunale service. I 2021 er dette beløb steget til 2,1 % eller 70 mio. om man vil.

Alle nøgletal viser, at Hernings kernevelføerd er udfordret.

Borgerlisten ønsker at ændre prioriteringen.

Vi har derfor lavet vedhæftede budgetforslag. Allerede næste år tilføres kernevelføerden 41 mio. kr., stigende til 67 mio. i 2023 og frem.

Hvis Finanslovsforhandlingerne for 2022 tildeler Herning Kommune flere penge til bedre service, skal disse penge krone til krone, tilgå de områder de er tiltænkt (Børn, ældre, handicap)

Driften - bemærkning til ændringsforslag

Børne & Familieudvalget

Folkeskolerne

Folkeskolerne	2022	2023	2024	2025
Fjernelse af eksklusionstaksten	18.330	44,000	44,000	44,000
Nedsættelse ad SFO-taksten	6,000	6,000	6,000	6,000
Løft Specialundervisningsområdet	5,000	5,000	5,000	5,000
Nedlæggelse af bydelsskolen	-4,000	-4,000	-4,000	-4,000
Helhedsplan for skolerenoveringer	300			
I alt	25,630	51,000	51,000	51,000

Eksklusionstaksten Fjernes (100.000 pr. elev)

Skoleområdet er et fokusområde for Borgerlisten. Der går knap 9.000 elever i Hernings folkeskoler. Folkeskolerne har trange kår i Herning. Blandt landets 98 kommuner har Herning et af landets mindste budgetter. Vi er den kommune, der bruger 7. mindst på skolerne.

I dag straffes den lokale skole, hver gang den sender et barn over i en special-klasse. Konkret trækkes skolen hvert år kr. 100.000 pr. elev den sender i specialklasse. Dette giver økonomiske udfordringer navnlig for de små skoler. Borgerlisten mener at denne strafordning skal afskaffes. Børnene skal have hjælp ud fra faglige vurderinger. Økonomien må ikke spænde ben.

Specialklasserne genoprettes

Især på specialklasserne står det skidt til. Her valgte forligspartierne at spare 20 % i 2019. Det er gået ud over rigtig mange ting så som Taleundervisning, Svømmeundervisning og Fysioterapi. Til en start har Borgerlisten fundet 5 mio. til specialklasserne.

Skolelederforeningen har i deres høringssvar fra 2020 skrevet, at citat: »Skolelederforeningen opfordrer til, at folkeskoleområdet prioriteres positivt i den kommende periode – også når det drejer sig om den almindelige drift og ikke kun på anlægssiden«.

Borgerlisten er enig med Skolelederforeningen. Fra skoleåret 22/23 tilføjer Borgerlisten hvert år 51 mio. til folkeskolen. + anlægskroner. Endelig kan vi afbøde nogen af skaderne på de 20 mio. forligspartierne sparede på specialklasserne.

SFO-taksten

Forligspartierne valgte fra 2019 at hæve forældrebetalingen voldsomt for en SFO-plads. For nogle forældre skulle de finde hele tusind kroner mere hver måned.

Antallet af børn tilmeldt SFO er sidenhen faldet med 13 %, hvilket truer sammenhængskraften for institutionerne. Borgerlisten har afsat 6 mio. kr. årligt til at nedsætte taksten.

Nedlæggelse af bydelsskolen

Forligspartierne oprettede i 2019 en skoleafdeling for børnene på Holtbjerg. Motivet var, at få ændret på Herningsholmskolens antal af tosprogede. Vi ved, at det ikke var et ønske fra skolebestyrelsen på Herningsholm. På Holtbjerg har vi nu en afdeling med tæt på 100 % tosprogede. Alt forskning viser, at integrationen er udfordret og vil give samfundsmæssige problemer på sigt. Desuden er Borgerlisten bekymrede for beslutningens effekt på udviklingen af Holtbjergområdet som helhed. Borgerlisten ønsker derfor at nedlægge denne afdeling og lade Holtbjerg-børnene komme tilbage til deres skolekammerater på Herningsholm. Dette vil frigøre 4 mio. kr. årligt.

Helhedsplan skolerenoveringer

Herning Kommune ejer 26 skoler. Borgerlisten må konstatere, at det er meget tilfældigt, hvilken skole der tilgodeses med penge til renoveringer. Derfor ønsker Borgerlisten en samlet plan, hvor bygningsmassens tilstand beskrives. Heri skal fremgå, hvilke skoler der trænger mest. En sådan plan bør også tage afsæt i skoledistrikternes befolkningsprognose.

Daginstitutionerne

Daginstitutionerne	2022	2023	2024	2025
Mere pædagogisk personale	1,000	1,000	1,000	1,000
I alt	1,000	1,000	1,000	1,000

Flere uddannede pædagoger

Børnehaverne i Herning har landets 5. laveste budget. Heldigvis kommer der nu minimumsnormeringer, men det halter stadig med kvaliteten. Kun 53% af personalet er uddannede pædagoger. Borgerlisten afsætter derfor en pulje på 1 mio, så daginstitutionerne kan aflønne faglært arbejdskraft.

Børne- og familieområdet

Børne- og familieområdet	2022	2023	2024	2025
Serviceeft området	5,000	5,000	5,000	5,000
I alt	5,000	5,000	5,000	5,000

Øget ressourcer til børne- & familieområdet

Forligspartierne har besluttet at reducere budgettet med 2,5 mio. fra 2021. Værktøjerne til brug jf. Herningmodellen er p.g.a. besparelser blevet udhulet. Borgerlisten ønsker at der bliver flere muligheder for specialiseret hjælp, til de familier der har behov. Borgerlisten kan ikke stå inde for disse prioriteringer og ønsker at løfte området med 5 mio.

Teknik & Miljøudvalget

Borgerlisten er bevidst om, at Teknik & Miljøområdet også trænger til en opgradering.

På anlægsområdet afsætter vi 6 mio. til bedre fortove og 6,5 mio. til cykelstier.

På driftssiden afsættes penge til at undersøgemulighederne for bedre kollektiv transport i landområderne.

Belægningsarbejder - flyttes til anlæg

På vejområdet er en konto til at afholde udgifter til forskellige vejprojekter. Budgettet lyder på 36 mio. Borgerlisten mener, at den slags udgifter primært hører hjemme under anlæg. For at skabe råderum til flere varme hænder, flyttes 25 mio. af udgiften ned på anlægskontoen.

Økonomi & Erhvervsudvalget

Borgerlisten mener kort og godt at vi skal bruge mindst muligt på administration og mest muligt på »varmehænder«.

Borgerlisten ønsker at Herning skal op på en delt 1. plads når det gælder at bruge mindst muligt på administration. Denne 1. plads indtages af Holstebro Kommune:

Holstebro	4.182
Viborg	4.445
Vejle	4.453
Herning	4.724

Udgifter til central administration pr. indbygger.

Kilde: Kend din kommune 2021

Figuren viser at Herning bruger kr. 542 mere pr. indbygger på administration end Holstebro. Da vi er 89.238 indbyggere, giver det et forholdsmæssigt merforbrug på 48,4 millioner! Det svarer til 11%.

Da Herning er en større kommune, burde det også være nemmere at opnå stordriftsfordele. Borgerlisten foreslår følgende besparelser / udvidelser:

Central administration konto 650-659	2022	2023	2024	2025
Direktionen stab	-5,400	-5,400	-5,400	-5,400
Ledelsesinformation - Fællesudgifter	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
Kommunikationsafdelingen	-450	-450	-450	-450
Besparelser konto 650-659 via Benchmarking	-32,505	-32,505	-32,505	-32,505
PC udskiftninger flyttet til anlæg	-9,012	-9,012	-9,012	-9,012
I alt	-48,367	-48,367	-48,367	-48,367

Besparelser konto 650 - 659

For at realisere målsætningen om besparelser for 32,5 mio. Foreslås det at der laves en benchmarking med udvalgte sammenlignelige kommuner. Vi kan også konstatere at vi bruger 55 mio. mere end Silkeborg, når det gælder IT-området.

Hvordan vi bliver lige så effektive som Holstebro, vil vi lade være op til benchmarking-undersøgelsen, og medarbejderinputs. Vi har på området beholdt en 20 mio. buffer, så der er et sikkerhedsnet såfremt besparelserne ikke realiseres fuldt ud 2022.

Ledelsesinformation - eLIS

I 2017 var der et overskud på kontoen på 1,8 mio. I 2018 var der et overskud på kontoen på 1 mio. i 2019 var der et overskud på 1,1 mio og i 2020 ligeledes et overskud på 1,1 mio. Borgerlisten kan konstatere, at kontoen er overbudgetteret og sænker derfor budgettet med 1 mio., så det svarer til det reelle forbrug.

Direktionens stab - Rammereduktion

Et sted, hvor der er vækst og udvikling er i Direktionens stab.

Regnskab 2016	51.238
Regnskab 2017	53.770
Regnskab 2018	54.905
Regnskab 2019	57.956
Regnskab 2020	58.373
Budget 2022	68.346

Beløb i hele 1.000 kr.

Fra regnskab 2016 til budget 2022 er økonomien vokset 17,1 mio.

Af udleveret tal fra staben 7/9-20, fremgår det at Direktionens Stab har langt flere ledere og medlemledere end de andre forvaltninger. Hvis man sparer 5,4 mio. udelukkende på ledelse, vil afdelingen komme ned på det samme forholdsmæssige ledelsesbudget som Børn & Unge forvaltningen, samt By Erhverv og Kultur.

Direktionens stab - Kommunikationsafdelingen

Vi kan konstatere at kommunikationsafdelingens budget er steget fra 2,4 millioner i 2017 til 3,1 million i 2022. En stigning på 0,7 mio. Derfor foreslår borgerlisten en besparelse på 0,450 mio.

PC udskiftninger flyttet til anlæg

Der findes ikke entydig skillelinje mellem drift- og anlægsudgifter. Borgerlisten vurderer dog, at store mio. udgifter til anskaffelse af IT hører hjemme under anlæg. Derfor flyttes udgiften til anlægsbudgettet og skaber dermed luft i servicerammen til mere kernevelværd.

Øvrige budgetændringer på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område

Øvrige budgetændringer	2022	2023	2024	2025
Kunstudstillingen Socle du monde	-0,285	-0,285	-0,285	-0,285
Bymarkedsføring	-0,256	-0,256	-0,256	-0,256
Nedlæggelse af Forebyggelsesudvalget	-0,322	-0,322	-0,322	-0,322
Livetransmission fra Byrådsmøderne	0,100	0,100	0,100	0,100
Konsulenter, jf. Regeringsaftalen	-3,750	-3,750	-3,750	-3,750
Generelle reserver 2023-2025		-20,000	-20,000	-20,000
Sport galla i MCH-betaling for 235 gæster	-0,325	-0,325	-0,325	-0,325
Vækstinitiativer for landdistrikter	1,000	1,000	1,000	1,000
Indpendling/bosætning	1,000			
Studieture politiske fagudvalg	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
Vederlag Udvalgsformænd	-0,141	-0,141	-0,141	-0,141
I alt	-3,029	-24,029	-24,029	-24,029

Kunstudstillingen Socle du Monde

God eller dårlig kunst afhænger af øjnene, der ser. Udstillingen har haft sin tid. Borgerlisten vil hellere prioritere lokal kunst.

Bymarkedsføring

Budgettet reduceres til det gns. niveau for 2016 – 2019.

Nedlæggelse af Forebyggelsesudvalget fra 2022

Borgerlisten går ind for forebyggelse. Men vi mener, at opgaven hører bedst hjemme, særligt i Social- & Sundhedsudvalget og Børne- og Familieudvalget, som jo i forvejen beskæftiger sig med forebyggelse og opgaver efter Sundhedsloven. Vi mener derfor, at det giver for meget bureaukrati at have opgaven delt på 3 udvalg. Mange kommuner har slet ikke et forebyggelsesudvalg. Vi ønsker derfor at nedlægge udvalget efter næste valg.

TV-transmission fra byrådsmøderne

Borgerlisten vil arbejde for åbenhed og gennemsigtighed i byrådets arbejde. Derfor ønsker vi, at der indføres videotransmission fra møderne i Herning byråd, så borgere har mulighed for at se den politiske behandling af de respektive punkter på Byrådets dagsordner. Mange andre kommuner anvender allerede i dag videotransmission fra byrådsmøderne, som bidrager til mere åben- og gennemsigtighed. Vores løsning kræver ikke en kameramand, da robotkameraet zoomer ind på den tændte mikrofon. Under Covid19 sendte man lyden ud på nettet. Det har vi fået meget positiv respons på. Dette vil også åbne for muligheden for, at de borgere der har svært ved at møde ind i Herning en tirsdag kl. 17, for mulighed for at følge med i det lokalpolitiske arbejde.

Konsulenter - Regeringsaftalen

Landets kommuner har overfor regeringen forpligtet sig til at nedbringe forbruget af konsulenter. Hernings andel afsættes på denne rammekonto, og kan herefter udmøntes i hele organisationen.

Generelle reserver

Når dette budgetforslag er vedtaget, har de forskellige udvalg et solidt og realistisk budget. Dog finder borgerlisten det mest ansvarligt, at have en reserve i tilfælde af at økonomien skrider på beskæftigelsesområdet. Vi fastholder reserven i 2022, men vi ser ingen grund til at opretholde den fra 2023 .

Sportsgalla

Vi har erfaret at kommunen hvert år køber 235 billetter til Sportsfesten i Boxen. Billetterne uddeles til journalister, politikere og folk fra Agromek mv.. Borgerlisten mener ikke at det er en kommunal kerneopgave at betale for billetter mad & drikke for denne gruppe. De må selv betale for underholdningen ligesom alle andre.

Vækstinitiativer for landsbyerne

Borgerlisten kan konstatere at det går den gale vej for flere landsbyer.

Over de senest 13 år er befolkningstallet i landområderne faldt med 1.000 personer. Over de næste 10 år, forventes yderligere et fald på 1900 personer. Da det er vigtigt med en kommune i balance, afsættes 1 mio. årligt til målrettede initiativer der kan promovere landområderne og vende tilbagegangen.

Bosætning

Mange mennesker gæster Herning Kommune året rundt. Enten for at arbejde eller besøge MCH mv. Borgerlisten afsætter 1 mio i 2022 til projekt bosætning, så vi kan få flere skatteydere.

Studieture

Borgerlisten mener ikke at det er nødvendigt at sende byrådet på udenlandsrejser. Fremover bør fokus være på at besøge indenlandske kommuner og sparre med dem

Vederlag

Fremover aflønnes udvalgsformænd med 20% af borgmestervederlaget.

Social- og Sundhedsudvalget

Borgerlisten tilføjer dette udvalg 10 mio.

Ældreområdet

Borgerlisten mener ikke at Herning prioriterer de ældre højt nok. Det begrundes vi med denne faktaboks:

Herning	34.059
Viborg	37.909
Ikast - Brande	40.623
Silkeborg	41.099

Udgifter til pleje og omsorg pr. +65 årig.

Kilde: Kend din kommune 2021

Tabellen viser, at Hernings ældrepleje årligt bruger kr. 34.059 på hver ældre over 65 år. Skal de ældre tilbydes **det samme serviceniveau** som i Silkeborg, skal ældreområdet's budgetter hæves med 123 millioner! Når man ser på sundhed og forebyggelse, står det ligeså skidt til. Herning har landets **laveste** budget, når vi snakker sundhed og forebyggelse.

Herning	1,157
Viborg	1,392
Ikast - Brande	1,421
Silkeborg	1,467

Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger.

Kilde: Kend din kommune 2021

Borgerlisten mener, at det er af afgørende betydning, at borgerne efter et fald eller en blodprop kan modtage god og intens genoptræning. Herning bruger ca. 22 mio mindre end vores nabokommuner.

Handicap & Psykiatri

Rammeløft HOP

Handicap & Psykiatri (HOP) oplever et udgiftspres. Hvert år stiger antallet af borgere med 2 %. Sådan har det været siden 2007. Byrådet har igennem mange år undladt at prioritere HOP. Budgettet er stort set på niveau med 2007, selvom antallet af handicappede er steget 24 %.

Kultur & Fritidsudvalget

Borgerlisten er tilhængere af et rigt kulturliv, så længe der er proportioner i tingene. Kulturministeren har d. 13.08.20 offentliggjort en analyse af kommunernes kulturbevillinger for 2019.

Herning	2,796
Viborg	1,925
Silkeborg	1,671
Ringkøbing - Skjern	1,541
Ikast - Brande	1,382

Forbrug pr. indbygger i kr.

Hvis Herning gik ned på Silkeborgsniveau ville der kunne spares ca. 100 mio. Så langt vil Borgerlisten ikke gå, men vi har valgt at spare 4 mio. på kulturen, som skal overføres til genopretning af kernevelfærden.

Kulturbudgettet	2022	2023	2024	2025
HEART - Effektivisering af driften	-960	-960	-960	-960
Hovedbiblioteket - Ledelse & Adm.	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
I alt	-3,960	-3,960	-3,960	-3,960

Hovedbiblioteket

Herning Kommunes biblioteksudgifter er med helt fremme. Både i forhold til landsgennemsnittet og i forhold til vores nabokommuner. Nedenfor er vist en opgørelse over forbruget pr. indbygger til folkebiblioteker:

Herning	484
Silkeborg	426
Holstebro	419
Ringkøbing-Skjern	358
Ikast Brande	318

Udgift pr. indbygger.

For at udjævne denne skævhed, ønsker Borgerlisten at spare 3 mio. på biblioteksområdet. Efter besparelsen ligger Herning stadig over ALLE kommunerne i boksen ovenfor. Borgerlisten vil ikke spare på biblioteksfilialerne og disse skal friholdes besparelser! Borgerlisten konstaterer, at Herning bruger 2,5 mio. mere på ledelse og administration end f.eks. biblioteket i Ringkøbing-Skjern. Borgerlisten mener derfor, at man bør harmonisere dette område.

HEART - Effektivisering

Kunstmuseet HEART får et højt tilskud målt med vore andre museer. Borgerlisten ønsker, at lave en harmonisering. Dette sker ved at spare 15,7 % på museets udgifter til personale & administration.

Anlæg - bemærkninger til ændringsforslag

ÆNDRINGSFORSLAG FRA BORGERLISTEN - ANLÆG

Børne- og Familieudvalget	2022	2023	2024	2025
Engbjergskolen			6,000	10,000
Læringscenter Syd	2,000	4,000	4,000	
Herningsholmskolen	-30,805	-61,590	-54,728	-40,000
Følkeskolerne - renoveringspulje	5,000	8,000	5,000	5,000
Aulum Skole - pædagogisk løft af rammerne		4,000		
Sunds Ilskov skole - gymnastiksal		4,000		
Ny institution i Hammerum-Gjellerup	5,000	30,000	20,000	10,000
Daginstitutioner - renoveringspulje	1,000	1,000	1,000	1,000

Teknik- og Miljøudvalget	2022	2023	2024	2025
Oprensning Vandløb	500	500	500	500
Pulje Sankeområder (frugttræer)	250	250	250	250
Skovrejsning	300	300	300	300
Cykelstier	500	2,000	2,000	2,000
Fortove	1,500	1,500	1,500	1,500
Bedre trafikafvikling Vesterholmvej	5,000			
Udbygning af Viborgvej - fremrykkes	5,225			
Belysning Alhedestien - Herning til Ilskov	2,000			
Belægningsarbejder flyttet fra drift	25,000	25,000	25,000	25,000
Kultur- og Fritidsudvalget	2022	2023	2024	2025
Pulje til opgradering af forurenende kunstgræsbaner	800	800	800	800
Tag & Lofter - Lokalbiblioteket i Aulum - fremrykning fra 26 til 25				2,052
Landsbylauget ved Frilandsmuseet	500			
Social- og Sundhedsudvalget	2022	2023	2024	2025
Sunds Aktivcenter	1,500			
Økonomi- og Erhvervsudvalget	2022	2023	2024	2025
PC udskiftninger overflyttet fra anlæg	9,012	9,012	9,012	9,012
Live transmission fra byrådsmøderne - AV-udstyr	100			
Anlægsudgifter i alt	34,382	28,772	20,634	27,414

Engbjergskolen i Snebjerg

Indenfor de næsten 12 år vil elevtallet i dette skoledistrikt blive fordoblet. Alene indenfor de næste 4 år vil antallet stige med 28%. Borgerlisten ønsker snarest at gøre noget ved sagen og afsætter derfor 16 mio. til etape 1

Ny daginstitution i Hammerum - Gjellerup

Der er akut mangel på daginstitutionspladser i området. Det er først planen at der skal bygges nyt i 2026. Allerede nu mangler der 60 pladser. Borgerlisten lytter og handler, derfor fremrykkes byggeriet, så det kan gå i gang næste år.

Læringscenter Syd - Kølkær - Arnborg

Rammerne er ved at trænge til en opgradering. Borgerlisten håber, at et mere tidssvarende læringsmiljø kan skabe vækst i området. Der afsættes 10 mio.

Tjørring Skole

Indenfor de næsten 12 år vil elevtallet i dette skoledistrikt vokse med 48 %. Alene indenfor de næste 4 år vil antallet stige med 20 %. Borgerlisten ønsker snarest at gøre noget ved sagen og afsætter derfor 16 mio. til en ny længe.

Herningsholmskolen

Skolen har gennemgået en renovering og der er opført ny tilbygning. Det vil derfor være at fråse med skatteydernes penge, hvis vi allerede nu opfører en ny skole. Skolens elevtal står til at falde med 10 %. Vi vurderer, at rammerne er fuldt optimale et godt stykke ud i fremtiden. Derfor udskydes byggeret til 200 mio.

Oprensning af åer og vandløb

Klimaet ændrer sig i retning af mere ekstremt vejr. Store nedbørsmængder skal ledes ud i havene. Desværre er kanaler og vandløb ikke blevet oprenset tilstrækkeligt. Borgerlisten afsætter 2 mio. ekstra til denne vigtige opgave.

Cykelstier & sikre skoleveje

Borgerlisten vil gerne prioritere sikre cykelstier højt. Enhver skal med ro i sinde kunne lade sit barn cykle i skole. Det er særligt vigtigt, at indtænke den sikreste krydsning af store veje, kryds og især rundkørsler.

At cykle er godt for både miljøet og sundheden, men det kræver sikre cykelstier.

Borgerlisten har derfor fra 2022 afsat ekstra 0,5 mio. til formålene og 2 mio. fra 2022 og frem.

Frilandsmuseets Landsbylaug

Bag Historiens Hus (det tidligere Herning Museum) ligger Museumsparken, hvor Frilandsmuseet Herning har til huse. Frilandsmuseet fortæller historien om den vest- og midtjyske hedekultur og viser, hvordan folk på egnen arbejdede og levede i 1800-tallet. De frivillige yder en kæmpe indsats for at vedligeholde denne kulturperle. Skoleelever valfarter til stedet for at se vores egns historie. Der er en del forfaldne maskiner på museet, som ved indkøb af reservedele ville kunne tages i drift og derved levendegøre museet. Borgerlisten ønsker at støtte op om dette projekt med en halv million.

Livetransmission af byrådsmøder

Borgerlisten ønsker en åben politisk proces, hvor borgerne kan følge den politiske debat via tv-transmissioner på nettet. Et byrådsmøde skal sendes live og derefter skal udsendelsen lægges ind på hjemmesiden, så borgerne kan se den, når det passer dem. Borgerlisten afsætter kr. 100.000 til indkøb af et robotkamera.

Bedre trafikafvikling i Herning Nord

Hver morgen er der store køer på Viborgvej & Vesterholmvej, når folk skal på arbejde eller i skole. Om eftermiddagen gentager det sig. Forligspartierne sløjfede sidste år det planlagte vejprojekt ved Vesterholmvej. Borgerlisten afsætter derfor over 10 mio. til at udvide Viborgvej og Vesterholmvej - allerede i 2022.

Pulje til opgradering af forurenende kunstgræsbaner

Borgerlisten afsætter pulje til ændring af de planlagte kunstgræsbaner med giftigt gummigranulat, så der kan etableres mere miljørigtige løsninger.

Resultatopgørelse Borgerlistens Budget 2022 - 2025

1,000 kr., 2021 P/L	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
ÆNDRINGSFORSLAG FRA BORGERLISTEN - DRIFT				
Børne- og Familieudvalget:	31,630	57,000	57,000	57,000
Serviceløft Daginstitutionerne	1,000	1,000	1,000	1,000
Løft af specialundervisningsområdet	5.000	5.000	5.000	5.000
Nedsættelse af SFO-taksten	6,000	6,000	6,000	6,000
Nedlæggelse af bydelsskolen	-4,000	-4,000	-4,000	-4,000
Ophævelse af eksklusionstraf - Folkeskolen (100.000 pr. elev)	18,330	44,000	44,000	44,000
Helhedsplan for skolerenoveringer/ tilbygninger	300			
Serviceløft Børne- og Familieområdet	5,000	5,000	5,000	5,000
Social- og Sundhedsudvalget:	10,000	10,000	10,000	10,000
Rammeløft Ældre og Sundhedsområdet	5,000	5,000	5,000	5,000
Rammeløft Handicap og Psykiatri	5,000	5,000	5,000	5,000
Kultur- og Fritidsudvalget:	-3,960	-3,960	-3,960	-3,960
HEART - Effektivisering af driften	-960	-960	-960	-960
Hovedbiblioteket - Ledelse & adm	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
Teknik- og Miljøudvalget:	-24,600	-25,000	-25,000	-25,000
Undersøgelse bedre off. transport landdistrikter	400			
Belægningsarbejder til anlæg	-25,000	-25,000	-25,000	-25,000
Økonomi- og Erhvervsudvalget:	-51,396	-72,396	-72,396	-72,396
Indpentling / Bosætning - Flere skatteydere	1,000			
Vækstinitiativer for landdistrikter	1,000	1,000	1,000	1,000
Livetransmission fra Byrådsmøderne	100	100	100	100
Studieture Politiske fagudvalg		-50	-50	-50
Vederlag Udvalgsformænd fremover 20% af borgmestervederlaget		-141	-141	-141
Bymarkedsføring - nedsat til niveau forbrug 2016 - 2019	-256	-256	-256	-256
Kunststudstillingen Socle du monde	-285	-285	-285	-285
Nedlæggelse af Forebyggelsesudvalget	-322	-322	-322	-322
Sportsgalla i MCH - betaling for 235 gæster ej kommunal opgave	-325	-325	-325	-325
Kommunikationsafd. Direktionen stab	-450	-450	-450	-450
Ledelsesinformation - Fællesudgifter	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
Direktionen stab - Færre ledere	-5,400	-5,400	-5,400	-5,400

PC udskiftninger flyttet til anlæg	-9,012	-9,012	-9,012	-9,012
Konsulenter, jf. Regeringsaftalen 2022	-3,750	-3,750	-3,750	-3,750
Besparelser konto 650 - 659 - reduktion ledelslag mv.	-32,505	-32,505	-32,505	-32,505
Afbalancering af reserven (bufferen)		-20,000	-20,000	-20,000
Driftændringer i alt	-38,326	-34,356	-34,356	-34,356

ÆNDRINGSFORSLAG FRA BORGERLISTEN - ANLÆG

Børne- og Familieudvalget

Engbjergskolen			6,000	6,000
Læringscenter Syd	2,000	4,000	4,000	
Herningsholmskolen	30,805	-61,590	54,728	40,000
Folkeskolerne - Renoveringspulje	5,000	8,000	5,000	5,000
Aulum Skole - Pædagogisk løft af rammerne		4,000		
Sunds Ilskov skole - Gymnastiksal		4,000		
Nyt institution i Hammerum-Gjellerup	5,000	30,000	20,000	10,000
Daginstitutioner - Renoveringspulje	1,000	1,000	1,000	1,000

Teknik- og Miljøudvalget

Oprensning Vandløb	500	500	500	500
Pulje Sankeområder (frugttræer)	250	250	250	250
Skovrejsning	300	300	300	300
Cykelstier	500	2,000	2,000	2,000
Fortove	1,500	1,500	1,500	1,500
Bedre trafikafvikling Vesterholmvej	5,000			
Udbygning af Viborgvej - Fremrykkes	5,225			
Belysning Alhedestien - Herning til Ilskov	2,000			
Belægningsarbejder flyttet fra drift	25,000	25,000	25,000	25,000

Kultur- og Fritidsudvalget

Pulje til opgradering af forurenende kunstgræsbaner	800	800	800	800
Tag & Lofter - Lokalbiblioteket i Aulum - fremrykning fra 26 til 25				2,052
Landsbylauget v. Frilandsmuseet	500			

Social- og Sundhedsudvalget

Sunds Aktivitetscenter	1,500			
------------------------	-------	--	--	--

Økonomi- og Erhvervsudvalget

PC udskiftninger overflyttet fra anlæg	9,012	9,012	9,012	9,012
Live transmission fra byrådsmøderne - AV-udstyr	100			

Anlægsudgifter i alt	34,382	28,772	20,634	27,414
-----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

HERNING +

Økonomi- og Erhvervsudvalget	0	0	0	0
02 Arealerhvervelse udgifter	0		0	0
02 Arealerhvervelse indtægter	0		0	0
Teknik- og Miljøudvalget:	0	0	0	0
03 Kommunale ejendomme				
Byplanudvalget:	0	0	0	0
09 Trafik				
Herning+ anlæg i alt	0	0	0	0
Skønnede pris- og lønreguleringer	0		0	0
Herning+ anlæg i alt	0	0	0	0

Resultat af samlede anlægsændringer	34,382	28,772	20,634	27,414
--	---------------	---------------	---------------	---------------

JORDFORSYNING

Byggemodning i Landsbyerne - TMU	3,000	4,000	5,000	5,000
Salgsindtægter Landsbyerne - ØKE		-3,000	-4,000	-5,000
Jordforsyning i alt	0	0	0	0
Skønnede pris- og lønreguleringer	0		0	0
Jordforsyning netto	0	0	0	0

Påvirkning af skattefinansieret område	-944	-4,584	-12,722	-6,942
---	-------------	---------------	----------------	---------------

LIKVIDITETSPÅVIRKNING:

Resultat jf. ovenfor	-944	-4,584	-12,722	-6,942
28 Optagelse af lån				

Ændringsforslag:

Coronalånet mindskes i 2021 fra 119,8 mio.

til 68,5 mio = mindre afdrag	-2,581	-2,581	-2,581	-2,581
------------------------------	--------	--------	--------	--------

27 Afdrag på optagne lån.

Ændringer af kortfristede tilgodehavender og gæld samt langfristede tilgodehavender (øvrige finansforskydninger):

24 Finansforskydninger

Udviklingsfonden afbalancering	39,758	-20,000	-20,000	-20,000
--------------------------------	--------	---------	---------	---------

Udviklingsfonden Herning er talent	25,000			
------------------------------------	--------	--	--	--

Afbalancering af reserven		-20,000	-20,000	-20,000
---------------------------	--	---------	---------	---------

25 Afdrag på udlån, langfristede tilgodehavender

26 Udlån, langfristede tilgodehavender

PÅVIRKNING AF LIKVIDITET	18,283	-7,165	-15,303	-9,523
---------------------------------	---------------	---------------	----------------	---------------

+ = underskud. - = overskud

Skemaet ovenfor viser at Borgerlistens ændringsforslag vil forbedre kommunens likviditeten med 50 millioner.